

Jaarrapport 2018 deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties

Algemeen

Dit jaarrapport beslaat de periode september 2017 – augustus 2018. Deputaten hebben zes keer vergaderd. Tijdens de eerste vergadering is afscheid genomen van Sjaak de Boer. Hij heeft jarenlang een stimulerende rol gehad rond het thema seksueel misbruik in kerkelijke relaties. Via het Samenwerkingsverband blijft hij betrokken, maar als deputaat is hij gestopt.

Ook namen we afscheid van Martine Beekhuis. Zij was jarenlang extern secretaresse van het deputaatschap. Zij blijft wel betrokken, namelijk als secretaresse van het Samenwerkingsverband. Gerrit Timmermans is voorzitter geworden en Edgar Kramer secretaris.

In november 2017 kon Idske de Jong door de synode worden benoemd als vierde deputaat. Tijdens één van de vergaderingen was er overleg en afstemming met Ineke van Dongen van het Meldpunt. In juni 2018 is samen vergaderd met de Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik van de NGK.

Helaas heeft Christien Marsman om gezondheidsredenen niet mee kunnen doen. Uiteindelijk moest ze stoppen als deputaat.

Omdat de samenwerking met de Commissie NGK groeit, lijkt de bemensing van het deputaatschap vooralsnog voldoende.

Opdracht

Deputaten kregen van de G.S. Meppel deze opdracht mee:

(besluit 2)

- a. beleid te ontwikkelen op het gebied van seksueel misbruik in kerkelijke relaties;
- b. de regelingen rond de klachtenafhandeling te onderhouden;
- c. binnen het Samenwerkingsverband Seksueel Misbruik in kerkelijke relaties het Meldpunt seksueel misbruik aan te sturen en te zorgen voor een behandeling van klachten inzake seksueel misbruik overeenkomstig de vastgestelde regelingen.

(besluit 3)

- a. goedkeuring te verlenen aan de besturingsstructuur opvang, afhandeling en preventie seksueel misbruik, zoals verwoord in Materiaal, p. 23-26;
- b. mandaat te verlenen aan deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties om binnen het Samenwerkingsverband Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties verplichtingen aan te gaan die dienend zijn aan het werk, mits deze passen binnen de kerkorde, de kerkelijke besluiten en de financiële ruimte die door de generale synode zijn vastgesteld.

Werkzaamheden

Er is vanuit deputaten GKv en Commissie NGK veel herkenning over het bezig-zijn in het afgelopen jaar. Beiden maken een soort doorstart. De eerste trekkers zijn na jaren gestopt, er is veel gerealiseerd aan protocollen en structuren. Het is nu zaak om een actievere opstelling te kiezen richting de kerken. Daarbij scoort preventie hoog, waarbij te denken is aan Veilig Jeugdwerk en het (verder) ontwikkelen van gedragscodes.

De NGK-commissie heeft de opdracht om na te gaan in hoeverre de kerken zich bewust zijn van de zaken rond seksueel misbruik in kerkelijke relaties. Vandaar dat zij een enquête heeft opgesteld, in afstemming met het Samenwerkingsverband. CGK en GKv sluiten zich hierbij aan, elk op eigen wijze, om zo informatie uit het kerkverband los te krijgen en te benutten bij het te ontwikkelen beleid.

Samenwerkingsverband

Deputaten participeren namens de kerken in het Samenwerkingsverband Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties, samen met NGK, CGK, HHK en de vGKN. Hier vindt tevens de ontmoeting plaats met de medewerkers van het Meldpunt. Informatie wordt onderling gedeeld en besproken.

Aandacht was er voor de VOG (=Verklaring Omtrent het Gedrag), privacy, de positie van de gemeentebegeleiders en het inventariseren van de gedragscodes. Dit zijn lopende zaken, die om verwerking of nadere uitwerking vragen.

In april 2018 was er een miniconferentie over 'daderbeleid'. Eigenlijk is er in de kerken geen echt beleid rond daders en slachtoffers. De trieste werkelijkheid is dat slachtoffers vaak de gemeente verlaten waar het misbruik heeft plaats gevonden (zie de dissertatie van Christiane van den Berg-Seiffert: Ik sta er buiten – maar ik sta wel te kijken). De bezinning hierover komt op gang. Dat is dringend nodig omdat kerkenraden soms voor ingewikkelde dilemma's komen te staan.

Meldpunt

Het bestuur van de Stichting Meldpunt Misbruik in Kerkelijke Relaties is aanwezig op de vergaderingen van het Samenwerkingsverband en brengt een jaarverslag uit. In het Jaarverslag 2017 staat o.a.:

“Het Meldpunt Misbruik krijgt steeds grotere bekendheid in kerkelijke kringen. We zien een toename van het aantal interne vertrouwenspersonen (IVP-ers) en er nemen steeds meer mensen deel aan de cursus voor IVP-ers, ook vanuit andere dan bij het Meldpunt aangesloten kerken. Daarbij neemt het aantal kerken dat bezig is met het invoeren van het Stappenplan Veilig Jeugdwerk toe. Dat stemt ons tot dankbaarheid.

Het jaar 2017 kenmerkte zich door groei op diverse gebieden, maar vooral door een flinke toename van adviesvragen o.a. door de maatschappelijke discussie naar aanleiding van #MeToo. Dit debat draagt bij aan de algemene bewustwording op dit gebied en wij hopen dat de bewustwording en aandacht in de toekomst verder zal toenemen. De medewerkers van het Meldpunt hebben hier een groot aantal uren aan besteed. Het bestuur constateert tevens dat de toename van werkzaamheden voor een deel is toe te schrijven aan hulpvragen van slachtoffers van seksueel misbruik waarbij geen kerkelijke functionaris betrokken is. U ziet dat terug in de cijfers. Deze ontwikkeling heeft de aandacht van het bestuur”.